

Ese de dōve ori in septemana:
Joi-a si Dominec'a.

Pretiulu de prenumeratiune:

pre annu intregu . . . 6 fl. v. a.
„ diuimetate de annu . . . 3 fl. v. a.
„ patrariu de annu . . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

pre annu intregu . . . 9 fl. v. a.
„ diuimetate de annu . . . 4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Fōia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Corespondintiele si banii de prenumeratiune se se adreseze de a dreptulu: Redactiunei „Lumina” in Aradu, cancelari'a episcopēscă.

Pentru publicatiunile de trei ori, ce contieniu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sire garmond) tacs'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. Era mai sus 5 fl., intielegendu-se intr' aceste sume si timbrulu. — Pretulu publicatiuniloru se se anticipe

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

PARTE OFICIALA.

Nr. 760. B.
1873.

Cerculariu

catra toti protopresviterii apartienetori la Consistoriulu din Aradu.

Inaltulu Ministeriu r. u. de finantie prin cerculariulu seu dto 22. februaru a. c. nr. 71.729. a incunoscintiatu tōte directiunile finantiali din tiēra, cā esibitele si documintele care se dau ostasiloru licentiatu, reservisti, marinari si honvedi numai pentru evidinti'a ostasiēscă, sunt dupa normativele competintieloru de timbru, anume positi'a 14. lit. „g.”, positi'a 22. lit. „m.” si positi'a 79 lit. „b” scutite de timbru.

Despre ce P. T. DTa in urmare Ordinatiunei inaltulu Ministeriu r. u. de cultu si instructiune dto 20. Maiu a. c. Nr. 11.835. cu acea indrumare vei incunoscintia preotimea submanuata spre strinsa acomodare, ca pe atestatele de cununia care in asemenea casuri la cererea respectiviloru ostasi si honvedi sunt a se stradă, — pe loculu timbrului sē se scrie „Pentru evidintia ostasiēscă.” (katonai nyilvántartás céljából.)

Aradu, 21. Maiu 1873.

Procopiu Ivacicoviciu, m. p.
Episcopulu Aradului.

PARTE NEOFICIALA.

Invetiamentu.

Preotimea si invetiamentulu.

Lipsindu preotimea de iniriurea *directa* asupr'a generatiuniloru viitorie, credintiele nesmintitu trebuescu se slabēscă din generatiune in generatiune, pana candu, intr' unu procesu mai scurtu ori mai indelungatu, ele au se se stērga cu desevisire din sufletele ōmeniloru, intoemai precum s'a intemplat ast'a la greci, romani si jidani dupa-ce preotimea a fostu lipsita de iniriurea, ce la inceputu, la plamadirea vietii, avea asupr'a vietii comune. Procesele in tōte vremile si-remanu egale: poporulu alesu s'a redicatu prin cultulu divin si s'a nimicitu insu-si in lips'a de credintia; poporulu Hellasului s'a redicatu prin gandirea olimpica si a cadiautu parasindu-si idealurile sale; Rom'a a peritu prin lips'a de credintia si a re'nviētu ca lēganu alu credintieloru. — Nici a nōstră lume nu este astfelu alcatuita: totu acele aretari si in viēti'a nōstră trebuescu se aibe totu urmari firesci.

Nesmintitu vin'a este numai a preotimei, dēca o mare parte din lumea de asta-di se simte aplecata a lipsi preotii de iniriurea asupr'a creșterii: preotimea ar fi trebuitu se formeze generatiunile de asta-di astfelu, ca ele se nu

pōta avē o asemenea aplecare. Lips'a de credintia nu pōte se fia decātu vin'a acelor'a, ce aveau se adapē sufletele cu credintia. — Pentru acea inse nu mai pucinu avemu noi detorinti'a, ca se aruncamu o privire seriōsa asupra stariloru, in care ne aflamu, si se satorimu calea in care avemu se purcedemu pe viitoriu. Dēca preotimea din trecutu a fostu prē pucinu formata, pentru-ca se pōta corespunde chemarii sale, ori dēca ea, prin legi ori datine, a fostu impededata in implinirea firescii sale misiuni, — atunci noi se ni formāmu preotimea astfelu, precum ea trebuesce se fie pentru ca se corespunda chiamarii sale si se-i dāmu drepturile, ce trebe se aiba pentru a-si putē implini detorinti'a

Fara cātu-si de pucina sfiēla trebe se recunōscemu, cumca, in deobste preotimea nōstră de asta-di este cu multu mai reformata, decātu ca ea se pōta corespunde celei mai grele si totodata celei mai frumōse chiamari, ce unu omu pōte se aiba. Nu numai mesur'a culturei aflata la preotime este fōrte mica, dar' totodata multi dintre aceia, ce aru avē se fia paza credintiei, sunt insi-si slabi in credintia. — Preotirea este privita mai multu ca o diregatoria, decātu ca o chiamare sfintitōria. — Firesce vin'a nu este a nōstră, ci a iniriuriloru, la care amu fostu espusi. Tocmai pentru acea inse asta-di, candu, celu pucinu pana la unu anumitu gradu, hotarimu insi-ne asupra nōstră, suntemu detori a ni pune cea mai intensiva silintia pentru-ca se formamu unu cleru, care nu numai va potē se pastreze remasitiile din trecutu si se repareze scaderile aflate adi in viēti'a nōstră. dar' totodata va fi destulu de tare, pentruca se ne pōrte intr'o cale plina de lucrari folositōrie.

Multe sunt de reparatu in viēti'a nōstră, dar nici unu asiediamentu nationalu nu cere o mai grabnica indreptare decātu acel'a alu formarii preotimei. Tocmai preotii sunt aceia, ce aru avē sē fie ca vārsati dintr'o forma, avendu fie-care acelea-si cunostintie, acelea-si aspiratiuni, acelea-si principii morale si urmandu aceia-si directia in lucrarea loru sufletēscă. Era noi nu avemu chiar nici seminarie, in care tenerii prin o mai indelungata convietuire si prin comunitatea creșterii ar putea se devina omogeni in sufletele lor, fiindu totodata scutiti si de relele influentie ale vietii dilnice.

Si pana atunci inse, pana-candu nu vomu fi in stare se dāmu asiediamintelor nōstre de invetiamentu o indreptare potrivita cu firea starilor nōstre, trebuesce se imbracisiemu preotimea, ce avemu asta-di, facendu-i cu putintia, cā se corespunda misiunei sale.

Spre acestu sfirsitu asiediamintele nōstre de asta-di nu sunt indestulitōrie. — Nu, din mai multe puncte de vedere.

Inainte de tōte, — pentru-ca unu preotu se pōta corespunde misiunei, ce are in viēti'a nōstră de asta-di, nu este destulu acea, ce ceremu noi, adēca, ca elu se aiba cātu de multe clase gimnasiale, ba dēca se pōte si sciin-

tie juridice. Atatu cunoscintiele cascigate in gimnasiu, câtu si acelea cascigate la facultatea juridica, sunt pana la unu anumitu gradu de prisosu, déca nu stricatióse pentru preotime. Scól'a teologica este asiementu, care pregatesce pre teneri pentru carier'a preotiésca. O teologie buna, impreunata cu unu seminaru disciplinatu va face preoti mai buni decâtu dieci de gimnasii ori facultati juridice. Tenerulu ce voiesce a se pregati pentru carier'a preotiésca, are se invetie atate clase gimnasiale, câté sunt de lipsa pentru-ca cine-va se póta pricepe invetiaturile, ce se propunu in teologia; mai multu nu numai este de prisosu, dar póte se si strice. Éra facultatea juridica póte se ni faca agenti politici fórte buni, dar nici candu preoti buni. — Unu preotu bunu trebe se aiba cunoscintie generale, trebe se aiba cunoscintie teologice, canonice, istorice, economice si mai alesu *pedagogice*.

In specialu teologiile romane au se formeze preoti, carii sunt totodata cei mai buni invetiatori. Pedagogia este puterea de viétia a clerului nostru: elu numai astfelu se va puté sustiené, déca fie-care protopopu va fi unu pedagogu hunu, déca fie-care Episcopu unu capu scolariu. — Intr'asta directia avemu dar se lucramu!

Dar pentru-ca preotii de adi se-si póta casciga cunoscintiele pedagogice, ce nu si le-au pututu casciga in teologia, nu numai se li dāmu dreptulu, dar se-i indetoramam totodata, ca ei se inriurésca directu asupra invetiamentului.

Nu este destulu cumca dāmu preotiloru dreptulu, ca se supraveghéze scóle. Trebe se-i indetoramam la ast'a.

In fie-care comuna este unu directoru scolaru. Oficiulu este „ad honorem.“ Pe oficiile onorarie se nu punem inse prea multu pondu: se dāmu acestui *localnicu directoru dreptulu*, éra preotului *detorintia*, ca se viziteze scól'a. Si apoi nu este destulu, cumca preotulu intra in scóla, privesce la parati si apoi parasesce localulu: se-lu indetoramam ca, spre exemplu, in fie-care luna odata se tiena unu examenu formalu, in care elu insu-si face pre invetiatoriu.

Avemu insepctori scolari „onorari“. Ei bine! onórea remane onóre: dar se indetoramam pre protopopu ori pre unulu dintre preotii cu mai multe cunoscintie pedagogice, ca elu nu „ad honorem“, ci din *detorintia* se inspicieze invetiamentulu.

Tóte aceste nu numai pentru-ca scólele se se indrepteze, ci si ca preotii se devia pedagogi buni.

Unu dreptu inca pastorimei sufletesci. Paz'a moralei atatu publice câtu si private este preotimea. Noi nu putem se recunóscem alta morala decâtu acea intemeiata pe credinti'a crestinésca. Pentru aceea capii bisericesci si in specialu Preasfintitul Sinodu Archierescu, ca supremulu organu alu pastoririi sufletesci, are se censureze tóte cartile, ce se propunu baietiloru in vrist'a frageda pana la 15—16 ani. Sunt multe adeveruri, ce pre omulu cu mintea inca necópta potu se-lu duca la consequentie false, slabindu in elu credinti'a crestinésca. Asemenea adeveruri trebuiescu rezervate pentru o vrista mai tarzie, déca nu voim ca sciintiele se ne intunece. Éra la ast'a nime nu póte se fie competentu afara de supremii propoveditori ai credintiei.

Cu barbatii dispuneti dupa placu; dar déca voiti, ca odata si cu barbatii din viitoriu se poteti dispune, ii lasati, ca copii, sub ingrigirea pastorilor sufletesci!

Ioanu Slaviciu.

Diferinti'a între omulu invetiatu si celu neinvetiatu.

Unu omu care nu scio.

Cet' si calculá:

Si neci a-si serie

Ce póte cugetá,

Acel'a in ast'a lumé

Adese e-insiclatu

Si nu-e demnu de nume

Romanu adeveratu.

Marele invetiatu din vechime Platone fiindu odinóira întrebatu, că ce diferentie este între omulu invetiatu si celu neinvetiatu? Răspunse astfelu: „Acea care este între doctoru si între bolnavu.“ —

De aceea fiesce care se-si cunósca detorinti'a a-si tramite copiii la scóla, ca se invetie. Prin invetiatura se facu ómeni intiepti, si omulu intieptu este stimatu si onoratu de toti. Prin urmare celu cu invetiatura la tóta întreprindarea sa emulédia facia cu ori si care; — éra celu fora invetiatura remane totu inderetrulu altora, si se asémāna cu pomulu celu cu ramuri si frundie multe, inse fora productele dorite.

Din acésta asemenare se vede apriatu, câtu de mari daune 'si causédia multi parinti prin netramitarea copiiloru sei regulatu la scóla; vai ce nepasare! ce renitentie!! si ce abusu facia de seclulu civilisatiunei de seclulu lumineloru!!!

Nu este destula cauza a ne escúsá: că-ci precum a trairu tat'a, mosiulu si stramosiulu fora de scóla si invetiatura, si noi vomu trai.

Strabuniloru nostri nu li potemu imputá, pentru că n'au facutu progrese mai mari in invetiamentulu nationalu, nu! de óra ce loru pre acele tempuri nu li érá ertatu a se cultivá, ca nu cumva se-si mai póta veni in ori; ei pe atunci nu poteau face nemica, că-ci li erau manile legate cu nenumerate legaturi; ei portau jugulu sclaviei celu mai tendentiosu impusu de cei ce navalisera preste ei, — n'aveau picu de libertate, bá erau lipsiti de tóte drepturile pana chiaru si de cele ce natur'a li-a fostu predatu loru. Iata astfelu de viétia nefericita petrecu romanulu in decursulu atátoru secli numerosi, fiindu devenitu mai asemenea viteloru!

Ah câtu de fericiti suntemu noi pe cari acele tempuri viscolóse nu ne-a ajunsu!

Dreptu aceea astadi candu noi am ajunsu in seclulu civilisatiunei, in seclulu lumineloru, cugetu că ar fi de lipsa imperativa intrunirea nóstra in cugete si in simtiri, si se luam curulu (sborulu) filomelei; se tindem a ne luminá si perfectiuná pre câtu ni concedu modestele nóstre poteri, — ca nu cumva retragendu-ne dela scopulu si principiulu nostru celu sublimu, — se devonim éra-si de nou pradá contrariiloru si viktima intunecului, prin vin'a nóstra propria osandita de tóta lumea civilisata.

A nu întrebuintá libertatea si drepturile nóstre garantate prin legi sântunate, ar însemná, că noi nu suntemu demni de numele ce-lu portam, de numele romanu.

Nadasiu (cottulu Aradu) in 17/29 Maiu 1873.

Georgiu E. Bocu,

docinte gr. or. romanu.

VARIETATI.

— *Necrologu.* Petru Dalea preotu gr. or. in Erzesi, in numele seu si alu fiului seu Georgiu, Georgiu Popa asessoru ref. in Consist. Aradului, cu inima durerósa face cunoscutu mórtéa iubitei sale socii, respective mame, sore *Marta Dalea nascuta Popa*, repausata in 14. maju a. c. in durerile nascerii a dóu'a, in alu 22. anu alu etatei si in alu 4. alu fericitei casetorii. Fie-i tieren'a usióra!

□ In loculu Comisariulu regescu Majtényi Guvernulu pentru censurarea socotiloru bisericesci a denumitu pre Consilierulu Jekesfalussy.

— (*Prelegeri interesante:*) Profesorulu si Predicatorulu din Berlinu Paulu Cossel, a primitu invitare dela mai multi, ca in decursulu espusetiunei universale din Vien'a se dee câte-va prelegeri scientifiche. Prelegerile se voru reduce mai multu la Romani de pe timpulu imperatoriloru, si la contraste in moralulu si religiunea judaismului, paganismului si crestinismului. Prelegerile se voru incepe in septeman'a a treia séu a patra din Iuniu a. c.

* (Invetiamentulu publicu in Americ'a). Numerulu eleviloru, din ambele secse, cari iau parte intru invetiamentulu din Americ'a se urca la 2 milioane. Din bugetulu statelor unite se da pe fiesce-care anu câte 450 milioane de franci pentru fundarea si sustinerea institutelor. Scóle publice se afla de tôte 200,000; astfelu la 180 de locuitori, li se vine câte o scôla. Populatiunea statelor unite se urca pe di ce merge, in câtu in anii cei 10. din urma s'a sporitu cu 8 milioane. De totu face 40 de milioane. Pedagogii scôleloru publice sunt la numeru 350,000; dintre cari $\frac{2}{3}$ sunt femei. Inspectiunea respectivaminte controlari'a acestor'a, o supôrta cei ce sunt alesi prin fruntarii invetiamentulu publicu, la numeru 500,000.

Fiindu-cà emigrantii din Europ'a si din alte parti a le lumei, pornescu neincetatu spre ea; s'a aflatu de lipsa: ca invetiamentulu publicu se fie cu deschilinita precautiune asupr'a acelor'a, si anume, s'a demandatu: ca se se ajutore familiile celea serace si neculte; ér copii acelor'a sè se crésca de cetatieni buni si adeverati a republicei; deórece s'a observatu, cà duceau acolo si asia felu de spirit, ce usioru potea se corumpa aerulu si se periclitadie viétu'a republicanu. Dispusetiunea acést'a trebue sé se cteptuésca câtu mai cu graba. Deci scôlele in frunte cu organele ce li stau spre dispusetiune se nisuiescu mai cu séma la asia ceva asemenea machineloru, cari lucrându cu repediune, resulta fôrte multu. Ele plasmuiescu prezentulu, ca se pregatésca viitorulu. Si pe langa tôte, cà vietuiescu inca in epôch'a renascerii; totusi servescu de modelu Europei inbetranite, carea se misca mereu, ca mosiulu celu neputintiosu.

= Guvernulu turcescu in 23. Maiu a. c. a emis o ordinatiune, dupa care dirigatoriilor crestini se impune a lucrà in dile de Dumineci.

= Sinodulu diecesanu din Prag'a in 29 Maiu a. c. a decretatu facia de casetori'a civila a se tiené strinsu si resolutu de asiediamintle bisericii prin sustinerea caracterului sacramentalu. Acestu sinodu privesce institutiunea bibliotecelor parochiale de unu midilocu fôrte influentiatoriu in luminarea si conducerea poporului. In ducerea matriculeloru la casuri de indoiéla si conflicte amenintatôrie cu oficiele civile, — clerulu fu indrumatu a cere instructiune de la ordinariatu. Relative la infintiarea de cassade diecesane spre ajutorarea preotiloru lipsiti, s'a adoptatu principiu de dare prin aruncu, dupa care totu preotulu e indetoratu a solvi dupa venitu competintie percentuali. Esemplu demnu de urmaritu si pentru noi.

*. Maiialulu romaniloru din Aradu care se va tiené luni, in a dêu'a di de Rosale, in padurea cea mare de langa Aradu. — Déca si asta-data ar' fi tempulu nepotrivitu, comitetulu se va ingrigi de unu altu locu acomodat.

Eróre de tipariu: La numerulu trecutulu s'a strecuratu o eróre; asia, in locu de nr. 25. se se cetésca nr. 26.

Post'a redactiunei.

Dlui A. J. in Margita: Dupa programulu Luminei §-8 ai pentru favorulu cerutu a Te adresà Consistoriulu Oradanu; inse ai se anticipezi portulu postalu pe tóta intemplantia.

Nr. 325. Plen.

Concursu.

2-3

La consistoriulu subsemnatu e de a se depliní in modu definitivu postulu secretariulu proveditu cu salariu anu-
alu de 1200. fl. v. a.

Cine voiesce a vení la acestu postu, e postitu se tramita in respectulu acést'a la subsemnatulu consistoriu pana in 20 Iuniu vechiu (2. Iuliu nou) a. c. recursu scrisu de man'a sa, si se arete in acél'a cu documinte autentice:

a) cà recurintele e credintiosu alu bisericii greco-orientali;

b) ce studia a absolvitu; ce limbi vorbesce si scrie?

c) cà are cunoscintie sistematice din institutiunile canonice ale bisericii greco-orientali;

d) unde a fostu aplicatu pana acum'a, si ce praca are in afacerile oficiali de conceptu si de manipulare?

e) cà are conduita recomandabila in partea morala.

Secretariulu, fie elu preotu ori mirénu, afara de agendele ordinare secretariali are a provedé referat'a in senatulu stensu bisericescu si in celu epitropescu, precumu si in afacerile presidiali.

Oradea-mare, 7. Maiu v. 1873.

Consistoriulu eparchialu gr. or. din Oradea-mare.

Concursu.

La consistoriulu subsemnatu e de a se depliní in modu definitivu postulu fiscalulu proveditu cu salariu anu-
lu de 200. fl. v. a. unde se recere, ca fiscalulu

a) se fie credintiosu alu bisericii gr. orientali;

b) se aiba diplom'a de advocationu publicu;

c) se aiba cunoscintie sistematice din institutiunile canonice ale bisericii gr. orientali;

d) se aiba conduita buna in partea morala;

e) se locuésca in Oradea-mare.

Fiscalulu e detoriu a asistà la siedintiele consistoriali in tôte resôrtele; a aperi in launtru si afara drepturile bisericii, si a procede din oficiu in cauzele disciplinare si matrimoniale dupa instructiuni.

Cei ce voiescu a imbracă postulu acést'a, sunt pofiti se-si tramita recursurile la consistoriulu subsemnatu pana la 20. Iuniu vechiu (2. Iuliu nou) a. c. provediute cu documinte despre cualificarea receruta mai susu.

Oradea-mare, 7. Maiu v. 1873.

Consistoriulu eparchialu gr. or. din Oradea-mare.

Nr. 341. Pres.

2-3

Concursu.

La consistoriulu greco-orientale din Oradea-mare vine de a se depliní postulu de cancelistu proveditu cu salariu anuale de 500 fl. v. a; spre care scopu se scrie si publica concursu sub conditiune, ca aspirantii la postulu acést'a:

a) se fie credintiosi ai bisericii gr. orientali;

b) se produca documinte autentice despre studiale absoluite; despre aplicarea loru de pana acumu; despre cunoscintia limbelor, si despre pracs'a, ce o au in afacerile de cancelaria;

c) se documenteze deosebi cunoscintia gramaticii si a ortografiei pentru limb'a romana si pentru alte limbi, ce le posedu;

d) se fie recomandati in partea morala;

e) se-si tramita recursurile pentru postulu acést'a scrise de man'a lor, pana in 20 Iuniu vechiu (2 Iuliu nou) a. c. la presidiulu consistorialu de aici, spriginite cu documinte despre cualificarea espusa mai sus.

f) Voru avé preferintia recurintii devotati statulu calugarescu, déca voru fi avendu necesarele pregatiri scietifice, si voru descoperi in partea acést'a vointia lor.

Oradea-mare, 15. Maiu v. 1873.

Presidiulu consistoriului eparchialu gr. or. din Oradea-mare.

Concursu.

1-3

Pre bas'a concesiunei de dto 11. Maiu 1873. Nr. 748. referitóre la edificarea unei scôle noue gr. or. confesiunale in comun'a Aliosiu, comit. Timisiu, subscrisulu comitetu parochialu, conformu planului si proiectulu de spese aprobate de ven. consistoriu, deschide prin acést'a concursu de licitatiune minuenda.

In proiectulu de spese pentru edificand'a scôla, sunt urmatórele sume:

1. Pentru lucrulu zidariulu (Maurer-arbeit) si alu tiglariulu (Ziegeldecker-arbeit), fara materialu; ér alu petrariulu (Steinmetz-arbeit) cu materialu, la olalta 1.500 fl.

2. Pentru lucrul lemnariului (Zimmermann-arbeit) cu materialu 2.860 fl.
 3. Pentru lucrul mesariului (Tischler-arbeit) cu materialu, si a sticlariului (Glaser-arbeit) 1.500 fl.
 4. Pentru lucrul lacatariului (Schlosser-arbeit) si alu faurului (Schmiedt-arbeit) cu materialu 540 fl.
 5. Pentru lucrul tinichiariului (Spengler-arbeit) cu materialu 600 fl.

sum'a . . . 7.000 fl. v. a.

Doritorii de a întreprinde zidirea scôlei acestia, sunt avisati a se infacisâ in diu'a de licitatie, care se va tîne în 15. Iunie a. 1873. dupa servitiului s. liturgii in biserica, unde pre langa depunerea vadiului usitatu dupa pretiulu de estimatiune se va întreprinde licitatiunea si incheierea contractului, care apoi conformu ord. V. Cons. Nr. 22. Oct. 1871.

Nr. ^{1274.}_{op. 457.} se va substerne Ven. Consistoriu diecesanu spre reviziune si ulterio'r'a aprobare.

Planulu edificandei scôle, precum si conditiunile se potu vedé in faciâ locului la presidiulu comitetului parochialu.

Datu in siedintia comitetului parochialu din Aliosiu tîenuta la 20. Maiu v. 1873.

Dem: Vladu Mihaiulu
presied. Comit. paroch.

Veniaminu Martini
not. comitet. paroch.

Cu scirea si invoirea Dnui Inspect. Scol. Luc'a Calaceanu.

Concursu.

1-3

Pentru ocuparea parochiei vacante din Comuna Mnersigu Protopopiatulu Oradiei-mari se publica prin acésta de nou, concursu.

Emolumintele sunt: 16 jugere de pamentu aratoriu, 20. de chibele de bucate in grauntiu, stoalele indatinat dele functiile preotiesci, cortelu liberu si 1/2 de di de lucru dela 110 de casi.

Doritorii de a ocupá acésta parochie, sunt avisati, recursurile locu provideute cu documintele prescise in statutu Organicu bisericescu, adresate Comiteturului parochialu din Mnersigu, ale transpune protopres. tractualu Simeonu Bica in Oradea-mare pana in 3. Iunie a. c. c. v. candu va fi si alegerea. Datu in Mnersigu in 6. Maiu 1883.

Comitetulu parochialu.

in contielegere cu Protopopulu tractualu.

Concursu.

1-3

In urmare inaltei decisiuni consistoriale din 3. Maiu a. c. Nr. 533. Plen. prin acést'a se escrie Concursu, pe langa stabilirea principiului de reductiune, pe o Capelanie de sine statatôre in Tierenteazu (Csernegyház), in parochi'a remasa veduva de dupa reposatulu preotu Marcu Popoviciu, pana in 24. Iunie a. c. candu se va tîne si alegerea, sub conditiunea: ca preotii recurinti se documentedie zelulu seu religionariu si portarea sa morala, éra teologii recurinti, cumca au absolvatu celu putienu 6. clase gimnasiale cu succesu bunu, au depusu esamenulu de calificatiune cu aptitate pentru parochii bune, si apoi cá au ajunsu etatea prescisa, si cá au o portare buna si morala.

Emolumintele aceeași Capelanii sunt: folosirea unei casi parochiale (cu 3. chilii, 2. cuine, 1. camara, 2. siopruri, cocina de porci) gradinei intravilane si estravilane cu 1/3 jugeru de vie, 15. jugere de pamentu aratoriu (caci 15 jugere cadu in folosulu fondului diecesanu) a stolei întregi, si a birului de 72 chible din aceeași veduvita parochie.

Recurintii au a substerne recursurile lor, adresande catra sinodulu parochialu de aici, pana in 23. Iunie a. c. tractualulu Domnu protopresviteru, si pana atunci a se presentâ in vreo dumineca seu serbatôre in biserica de aici, ca se ne potemu convinge si despre cualificatiunea lor cantoralu.

Tierenteazu in 13. Maiu 1873.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: Mel. Dregheciu, m. p. Prot. Timisiorii.

Cu tipariulu Ini Stefanu Gyulai — Proprietatea si editur'a diecesei aradane. — Redactoru respundictoriu Iosifu Goldisiu.

Concursu.

1-3

Langa parochulu Grigorie Gligorescu din Almagielu protopres: Halmagiului, se poftesce unu capelanu, pe langa a treia parte din tôte venitele si dotatiunile parochiale dela 200 numeri de case. —

Doritorii de a ocupá acestu postu, sunt avisatii a-si trimitu recursurile instruite conformu statutulu organicu, si provideute cu testimoniu, cá au absolvatu celu pucinu 4 Clase gimnasiale, pana in Iunie a. c. la subscrisulu in Halmagiu. —

Halmagiu 15 Maiu 1873.

din incredintiarea Comit. parochiale. Ioanu Groza protop. Halmagiului.

Concursu.

2-3

Pentru postulu invetiatorescu vacantu din comun'a Petirsu. Prot. Lipovei, se deschide concursu nou, cu terminu pana la 3 Iunie a. c. vechiu, in care di va fi si alegerea: emolumintele sunt: bani gat'a 63 fl. v. a. 80 fonti lardu, 50 fonti sare, 15 fonti luminari, 16 mertie Pos. grau, 16 mertie Pos. cucurudiu, 12 orgii lemne si cortelu liberu cu 1 odae, doritorii de a ocupá acestu postu se-si tramita recursele inspectorului subsemnatu post'a ultima Berzov'a.

Zabaltiu in 13 Maiu 1873.

Demetriu Jucu,

inspect. cerc de scôle.

Concursu.

3-3

Devenindu vacanta Statiunea invetiatoresca prin resignarea fostului invetiatoriu din comun'a Topolovetiu-mare si micu, cotulu Timisiului, inspectoratulu Chiseteului cu acést'a se publica Concursu pana in 29 Maiu v. a. c. in care di se tîne si alegerea.

Emolumintele sunt in bani gat'a 86 fl. 35 cr. v. a. — 29 meti grau, 29 meti cucuruzu, 75 fonti lardu (clisa) 17 fonti lumini, 50 fonti sare, 10 orgii de lemne, din care se se incaldiasca si scól'a. — 2 jugere de pamentu aratoriu, unu jugeru de gradina si cuartiru liberu.

Doritoriu de a ocupá acstéa statiune invetiatoresca au recursurile lor bine instruite, cu testimoniu preparandialu — si de cualificatiune, si cu tôte astestatele recerute, precum si despre ocupatiunea de pana acuma, — afara de acestea se poftesce, ca pre langa limb'a materna, se vorbésca si cea magiara si germana, si cu aceste tôte recerintie adresendule comitetulu parochialu, pana la tempulu destinatu a le substerne Dlui inspectore scolaru Georgiu Petroviciu in Budintiu.

Topolovetiu, 14 April 1873.

Comitetulu parochialu.

cu circa si invoirea mea Georgiu Petroviciu. inspect. scôla.

Concursu.

3-3

Pentru vacant'a statiune invetiatoresca din comun'a Cârâseu cerculu insp. alu Ursadului cottulu Bihorului, emolumintele sunt, 63 fl. v. a. 40 fl. v. a. ca competintia pentru finu 12 chible de bucate 1/2 grau 1/2 cucuruzu, 2 mesuri de fasole, 8 stangini de lemne, din care e a se incaldi si scól'a, cortelu cu gradina si 4 holde pamentu aratoriu.

Doritorii de a fi alesi, au asi trimite recursurile insp. cerc. p. u. Hollod, Gyanta, celu multu pana 30 maiu v. candu va fi si alegerea,

Cârâseu la 28 aprile v. 1873.

Comitetulu parochialu.

cu invoirea mea Iosifu Pintia, m. p. inspectore cer.